

ΚΑΚΩΣ ΖΗΝ Ἡ ΕΥ ΘΗΣΚΕΙΝ;

Το επίμαχο ζήτημα της ευθανασίας ήρθε εκ νέου στο προσκήνιο στην όμορο Ιταλία την περασμένη εβδομάδα, με αφορμή το θάνατο της 38χρονης Ελουάνας Ενγκλάρο. Η νεαρή γυναίκα για 17 χρόνια βρισκόταν σε κωματώδη κατάσταση, μέχρι τη Δευτέρα 9 Φεβρουαρίου που κατέληξε μετά από τη διακοπή της διαδικασίας χορήγησης τροφής σε κλινική του Ούντινε και έπειτα από σειρά κοινωνικών αναταραχών όλα αυτά τα χρόνια. Στον απόηχο του θανάτου της συγκρούστηκαν ο πρωθυπουργός Σ. Μπερλουσκόνι με τον πρόεδρο της Ιταλικής Δημοκρατίας Τζ. Ναπολιτάνο, καθώς οι δύο πολιτικοί άνδρες διαφώνησαν σχετικά με το θέμα, κι έτσι η περίπτωση της πήρε και πολιτικές διαστάσεις.

Η ευθανασία (ευ + θάνατος), λοιπόν, εγείρει πληθώρα ηθικών, νομικών, κοινωνικών αλλά και θρησκευτικών ζητημάτων γι' αυτό και η παγκόσμια κοινότητα δεν ευθυγραμμίζεται προς μια κατεύθυνση. Αντίθετα, το νομικό πλαίσιο ποικίλλει ανάλογα με την ιδιοσυγκρασία και την κουλτούρα κάθε λαού. Έτσι, οι «πρωτοπόροι» Ολλανδοί κατοχύρωσαν νομοθετικά «το δικαίωμα στον καλό θάνατο» το 2002, μετά από μακρόχρονη ανοχή απέναντι σε γιατρούς που εμπλέκονταν σε τέτοιες διαδικασίες. Ακολούθησαν το Βέλγιο, η Ελβετία και πριν ένα χρόνο περίπου το Λουξεμβούργο. Στην Ελλάδα, ενώ υπάρχουν αρκετές συνταγματικές διατάξεις που προστατεύουν τη ζωή του ατόμου, απουσιάζει οποιαδήποτε νομοθετική πρόβλεψη σχετική με την πρόθεση ενός ασθενούς να θέσει τέρμα στη ζωή του με τη σύμπραξη τρίτου. Επιπλέον, θεωρείται πλημμέλημα και διώκεται ποινικά η συμμετοχή σε αυτοκτονία.

Θεωρώ, όμως, πως το νομοθετικό αυτό κενό στη χώρα μας, δεν σχετίζεται τόσο με την απρονοησία, το συντηρητισμό ή την απουσία σχετικών αιτημάτων, όσο με τις ηθικές και θρησκευτικές αναστολές του νεοέλληνα. Η κοινή λογική εναποθέτει το ζήτημα του θανάτου, όπως και της ζωής, στη Βούληση του Υπέρτατου Όντος. Ο πόνος έχει δύναμη ψυχοθεραπευτική, επιφέρει την «κάθαρση» του ατόμου, το οποίο και ανταμείβεται στη μεταθανάτιο ζωή. Εξάλλου, από τη στιγμή που ο άνθρωπος δεν δημιουργεί, ακόμη, ζωή, πώς είναι δυνατό να διεκδικεί την απαξίωσή της;

Η παραπάνω λογική προοικονομεί μια σειρά πολυετών διαβουλεύσεων μέχρι την νομοθετική κατοχύρωση της ευθανασίας στην Ελλάδα. Εξάλλου, ας μη παραβλέπουμε και ενδεχόμενη κατάχρηση του μέτρου με δόλο (π.χ. κάρπωση μιας τεράστιας κληρονομιάς), περίπτωση διόλου απίθανη για τα ελληνικά δεδομένα, που επιδρά ανασταλτικά.

Αντωνοπούλου Σοφία
Φιλολόγος

Εφ. Καθημερ. Φθιωτ.26/ 2/ 2009